

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE

NATIONALE BANK VAN BELGIE

Annexe 7 au procès-verbal de l'assemblée générale ordinaire du 15 mai 2017
Questions écrites introduites préalablement

Bijlage 7 bij de notulen van de gewone algemene vergadering van 15 mei 2017
Voorafgaandelijk ingediende schriftelijke vragen

Gewone algemene vergadering van 15 mei 2017

Assemblée générale ordinaire du 15 mai 2017

SCHRIFTELIJKE VRAGEN VAN DE AANDEELHOUDERS
ONTVANGEN VÓÓR DE VERGADERING

QUESTIONS ÉCRITES DES ACTIONNAIRES
REÇUES PRÉALABLEMENT À L'ASSEMBLÉE

Question de Pierre Delwarde

L'ordre du jour de l'Assemblée prévoit, en son point n°4, la proposition du Cabinet Mazars en qualité de commissaire aux comptes externe.

Pourriez-vous préciser si cette proposition répond à un appel d'offre et, dans l'affirmative, faire connaître l'identité des autres Cabinets ayant répondu à cet appel?

Par ailleurs, quels sont les critères qui ont présidé à cette proposition par le Comité d'audit?

Vraag 1 van Erik Geenen

Machtsmisbruik, willekeur en oplichting zijn onmiskenbaar de meest typerende woorden voor het tragische spel rond de Nationale Bank. Soms is het bedrog echter zo zichtbaar en openlijk dat de ganse vertoning een beetje zielig wordt.

Reeds jaren voer ik gericht actie tegen de jaarlijkse schenking van 24,4 miljoen euro van de Nationale Bank aan de Staat. Dit jaar ontvangen de privéaandeelhouders (50% van de aandelen) netto een dividend van ongeveer 19,9 miljoen euro terwijl er ongeveer 300 miljoen euro naar de Staat gaat (50% van de aandelen). In die 300 miljoen euro zit de hoger vermelde schenking van 24,4 miljoen waarvan alle directeurs al sedert 2012 met het schaamrood op de wangen moeten toegeven dat de Bank die 24,4 miljoen helemaal niet verschuldigd is aan de Staat. Waar komt die 24,4 miljoen euro vandaan?

Het gaat hier over een erfenis van de Tweede Wereldoorlog. Na de Tweede Wereldoorlog werden de rekeningen opgemaakt en nadat men zoveel mogelijk de Belgische Staat had bevoordeeld, bleef de Staat toch nog 35 miljard frank, in die tijd nog veel geld, schuldig aan de Nationale Bank. Die schuld werd het levende bewijs van de onbetrouwbaarheid van de Belgische politici want, naast het feit dat ze nooit terugbetaald werd, toverde men die schuld om tot een eeuwigdurende bron van inkomsten voor de schuldenaar die in gebreke bleef. Hoe zit de vork aan de steel?

Om de Belgische Staat andermaal te bevoordelen moest de Staat slechts 0,1% rente betalen op die schuld van 35 miljard hetgeen uiteraard meebracht dat onze politici niet veel zin hadden om zo'n goedkoop krediet terug te betalen. Je kunt de situatie een beetje vergelijken met één van de gevolgen van de politiek van de ECB vandaag: Waarom zouden politici met begrotingsproblemen zware inspanningen leveren als ze dankzij de ECB quasi gratis geld krijgen?

Van die 35 miljard frank werd uiteindelijk slechts één miljard terugbetaald en het saldo van 34 miljard bleef doodleuk als schuldvordering in de boeken van de NBB staan zodat die schuld langzaam maar zeker kon wegrotten door de inflatie. Het verschil tussen de koopkracht van 34 miljard frank in 1948 is enorm met die van nu. Maar toen kwam het Verdrag van Maastricht roet in het eten strooien want volgens dat Verdrag mochten landen die wilden toetreden tot de euro, geen schulden hebben bij hun centrale banken. Aangezien België nog voor 34 miljard

Frank in het rood stond bij de NBB werd die schuld dus een no pasaran situatie voor ons land naar de euro. Hoeveel was die 34 miljard uit 1948 in koopkrachttermen trouwens nog waard in 1991? Maakten de Belgische politici een eind aan het schandaal en werd die schuld eindelijk vereffend? Neen, er werd een meesterlijk oplichtersplan uitgewerkt.

Op 2 januari 1991 sloten de Belgische Staat en de Nationale Bank een geheim akkoord waarbij die uitstaande schuld werd omgezet in Belgische staatsleningen en waarbij overeengekomen werd dat de Bank jaarlijks 2,9% rente zou betalen aan de Staat. Een schuldeiser die rente moet betalen aan een schuldenaar die in gebreke blijft... Het zal wel een typisch Belgisch sjoemelverhaal zijn zeker. Waar komt die 2,9% vandaan?

Tot de jongste onteigening zonder compensatie van 2009 gold de schandelijke 3%-regel die bepaalde dat alle winsten van de Bank, die uitstegen boven de 3% rendement op het vermogen, rechtstreeks toekwamen aan de Staat. Deze regel was nog enigszins verdedigbaar op het moment dat inflatie nog niet bestond doch na de Eerste Wereldoorlog ging die vlieger helemaal niet meer op. Immers, op het moment dat de inflatie hoger lag dan drie procent kreeg je per definitie een de facto onteigening van de aandeelhouders. Toen Luc Coene en co in 2009 in de gaten kregen dat de rente misschien richting nul ging gaan, werd de oneerlijke 3%-regel overboord gegooid en vervangen door een nieuwe regeling waarbij men zelfs bij een extreem lage rente geld naar de Staat kon blijven sluizen.

Terwijl die jaarlijkse schenking van 24,4 miljoen euro in feite nooit had mogen bestaan werd ze na de coup van 2009 gepromoveerd tot schandaal buiten categorie. Na het afschaffen van die drie procent-regel was er uiteraard geen enkele reden meer om die 2,9% ($3\% - 0,1\% = 2,9\%$) op die nooit terugbetaalde schuld te blijven betalen en dit werd de jongste jaren op de algemene vergaderingen van de Bank ieder jaar door de directie bevestigd.

De kracht van verandering ging aan dit schandaal een einde stellen en de N-VA was na de verkiezingen van 2014 zelfs zo dapper om het afschaffen van die betaling in het regeerakkoord te laten opnemen. Doch toen de lucratieve postjes eenmaal binnen waren was er bij de N-VA blijkbaar geen ruimte meer voor een beetje fatsoen zodat ook in 2016 opnieuw onterecht 24,4 miljoen euro aan de Staat geschonken werd.

Zoals hoger aangegeven ligt die 24,4 miljoen euro 22,6% boven het totale netto-dividend dat dit jaar aan de privéaandeelhouders uitgekeerd wordt, waardoor de situatie uiteraard helemaal absurd wordt. Dergelijke walgelijke praktijken worden goedgekeurd door alle traditionele partijen inclusief veranderingspartij N-VA, zelfstandigenorganisatie Unizo en het Verbond der Belgische Ondernemingen, die allemaal zetelen in de Regentenraad. De traditionele Belgische politieke partijen liggen aan de basis van het plunderen van de reserves van de NBB en zodoende hebben zij er alle belang bij dat alles bij het oude blijft om te voorkomen dat de onwaarschijnlijke reeks oplichterspraktijken blootgelegd wordt. De N-VA had echter volkomen propere handen in dit schandaaldossier doch blijkbaar moesten fatsoen en eer wijken voor machtshonger. Weigeren om dergelijke wanpraktijken stop te zetten is zonder enige twijfel niet erg verstandig omdat men hier zondigt tegen één van de basisregels in een samenleving die zegt dat het geen schande is om fouten te maken doch dat het weigeren om fouten recht te zetten misdadig is. Hier betreft het een zaak die zo duidelijk en eenvoudig is dat ze door iedereen kan begrepen worden. Dit wordt zonder twijfel één van de spreekwoordelijke nagels die op termijn onvermijdelijk hun plaats in de doods-kist zullen opeisen. Vorige maand las ik een boek waarin een wenende Winston Churchill, na zijn pijnlijke verkiezingsnederlaag in 1945, mijmerend tegen zijn secretaresse zei: "Ik heb er geen spijt van, mijn naam zal in de geschiedenis vermeld worden". De privéaandeelhouders van de Nationale Bank zullen er zorg voor dragen dat de namen van alle onafhankelijke directeurs en regenten van de Bank gepast zullen vermeld worden in de geschiedenisboeken als de mensen die uit eigenbelang en machtshonger de reserves van de Bank geplunderd hebben om oneerlijke, onbekwame politici een beetje meer speelruimte te bezorgen.

Op pagina 77 van het jaarverslag wordt de parabel van de schande als volgt voorgesteld:

"24,4 miljoen euro: jaarlijks aan de Staat gestort bedrag ter compensatie van de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in verhandelbare effecten. De meerkosten voor de Staat van die in 1991 uitgevoerde conversie zijn gelijk aan het verschil tussen de 3% die hij aan de Bank liet, overeenkomstig de toenmalige verdelingsregel en de forfaitaire toelage van 0,1% die de Staat tot dan toe verschuldigd was op zijn geconsolideerde schuld tegenover de Bank. Op het bedrag van die schuld, namelijk 34 miljard frank, belooft dat verschil 986 miljoen frank, dat is 24,4 miljoen euro".

- A. Aangezien de directie van de Bank sedert 2012 ieder jaar unaniem verklaart dat de Bank die 24,4 miljoen euro sedert 2009 niet meer verschuldigd is aan de Staat neem ik aan dat deze discussie gesloten is. Of zijn er directieleden of regenten die sinds vorig jaar van mening veranderd zijn?
- B. In de verklarende tekst op pagina 77 wordt duidelijk gesproken over “de toenmalige verdelingsregeling”. Dit betekent onherroepelijk dat die verdelingsregeling vandaag niet meer van toepassing is. Reikt de onafhankelijkheid van de directie van de Nationale Bank zo ver dat zelfs betalingen, die niet meer verschuldigd zijn, niet stopgezet kunnen worden?
- C. In de verklarende tekst wordt verwezen naar het verschil tussen de 3%, die de Staat na de conversie moest betalen op de nooit vereffende schuld, en de symbolische 0,1% die de Bank jaarlijks mocht binnenrijven. De meerkost voor de Staat bedroeg in 1991 dus 2,9% of 24,4 miljoen euro. Hoeveel bedroeg die virtuele meerkost voor de Staat in 2016?
- D. Wat was het gemiddelde rendement dat de Bank ontving op de Belgische staatsleningen in portefeuille?
- E. Wanneer gaat de Bank deze onzinnige stortingen stopzetten?
- F. Heeft de directie al stappen ondernomen om de sedert 2010 jaarlijks onterecht uitgekeerde 24,4 miljoen euro terug te vorderen?
- G. Sedert 2010 gaat het in het verhaal van die 24,4 miljoen ondertussen over een totaal van 170,8 miljoen euro die onterecht aan de Staat overgemaakt werd. Hoe gaat de Regentenraad dit rechtekken?
- H. Hoeveel nalatigheidsintresten gaan hierop aangerekend worden?
- I. Indien de Regentenraad zelf niet over het nodige gezond verstand beschikt lijkt het mij het makkelijkst dat de Regentenraad die 170,8 miljoen plus nalatigheidsintresten afhoudt van de winst die doorgesluisd wordt naar de Schatkist. Kan de Regentenraad hierover tijdens de algemene vergadering duidelijkheid verschaffen en het antwoord opnemen in de notulen?
- J. Op pagina 81 van het jaarverslag staat duidelijk vermeld hoe de Regentenraad in alle onafhankelijkheid de winst verdeelt. Het mag dan ook geen enkel probleem zijn om deze schandelijke situatie volgend jaar recht te trekken. Kan de Regentenraad tijdens de algemene vergadering van maandag 15 mei 2017 hierover een duidelijk standpunt formuleren of is de onafhankelijkheid van die Regentenraad toch niet zo totaal als voorgesteld?
- K. Rekening houdend met het feit dat het totale netto-dividend voor de privéaandeelhouders dit jaar minder dan 20 miljoen euro bedraagt en dat de Staat, naast alle andere oneerlijke machinaties, zomaar een cadeautje krijgt van 24,4 miljoen euro, 22% meer dan het totale netto-dividend van de privéaandeelhouders... Is er binnen de Regentenraad dan geen enkele

onafhankelijke sterveling die aanvoelt dat er hier niets klopt? Wat is het standpunt hieromtrent van regent Karel Van Eetvelt (Unizo) en van regent Pieter Timmermans (VBO)? Kunnen deze regenten hierover toelichting verschaffen op de algemene vergadering van de Bank?

Vraag 2 van Erik Geenen

Het is voor iedereen duidelijk dat een centrale bank geen gewoon bedrijf is. Een centrale bank is een onderneming waar het Algemeen Belang automatisch voorrang heeft op winstmaximalisatie. Om de geldhonger van de privébeleggers te beteugelen, bestaat het dividend van de Nationale Bank uit twee delen:

- een eerste gegarandeerd dividend van zes procent op het kapitaal;
- een tweede dividend dat als een soort van bonus uitgekeerd wordt indien goede resultaten dit toelaten.

Het grote probleem is dat men vergeten is dat eerste dividend van zes procent aan te passen aan de evolutie van de koopkracht sinds men het inflatietaboe vaarwel zei na de Eerste Wereldoorlog. Daardoor bedraagt het eerste dividend bij de Nationale Bank vandaag nog steeds 1,5 euro of dezelfde zestig frank uit 1851 terwijl de vermindering van de koopkracht sinds 1914 meer dan 99,9 procent bedraagt.

Om de zaak in een juist perspectief te plaatsen:

In 1850 stond 60 frank gelijk met bijna twee maandlonen van een mijnwerker.

In 1851 bedroeg de jaarwedde van toenmalig NBB gouverneur de Haussy 18.500 frank!

Huidig gouverneur Jan Smets incasseerde vorig jaar 481.254 euro of 19,414 miljoen Belgische frank.

Terwijl de wedde van de gouverneur steeg met een goede 105.000% steeg het eerste dividend voor de aandeelhouders van de Bank met 0%. Indien het eerste dividend hetzelfde parcours zou hebben afgelegd als de wedde van de gouverneur zou het vandaag 1.576 euro per aandeel bedragen, duizendmaal meer dan de 1,5 euro die de aandeelhouders ontvangen.

Een burger die vandaag beroep doet op een vakman, betaalt uiteraard ook meer dan 0,75 euro per maand. Wellicht ligt 0,75 euro per minuut dichterbij de realiteit vandaag.

Dit jaar ontvangen de privéaandeelhouders van de Bank bruto 140,79 euro per aandeel of 98,55 euro netto. Het totale bruto-dividend ligt zodoende ongeveer 90% onder het koopkrachtniveau van het eerste dividend uit 1851.

Het probleem is dat we bij de Nationale Bank, na een geschiedenis van 167 jaar over enorme bedragen spreken. Zo roofden de Belgische politici de voorbije twintig jaar meer dan tien miljard euro uit de reserves van de Nationale Bank. Dit komt overeen met meer dan 50.000 euro per aandeel dat de Staat bezit. Let op! Hier spreken we enkel over het geld dat uit de reserves gestolen werd en laten we de enorme bedragen, die op allerlei andere manieren naar de Staat werden versluisd, buiten beschouwing.

"Privéaandeelhouders horen niet thuis in een centrale bank", wordt dikwijls gezegd. Daarover kan gediscussieerd worden doch het is een onweerlegbaar feit dat privéaandeelhouders een zekere bescherming bieden tegen machtsgeile en geldhongerige politici. Mochten de privéaandeelhouders van de Nationale Bank in 2002 niet in het verzet gegaan zijn tegen de onrechtmatige plunderingen van de reserves van de Bank zou er van die reserves vandaag wellicht nog weinig overblijven.

- A. Wanneer gaat men het eerste dividend aanpassen aan de evolutie van de koopkracht?
- B. Indien op deze rechtvaardige vraag geen fatsoenlijk antwoord kan geformuleerd worden: is het mogelijk om de wedde (18.500 frank per jaar voor de gouverneur) van de directeurs van de Bank terug te brengen naar het niveau van 1851 zodat we, op het vlak van de verloning van de directie en de vergoeding voor het kapitaal, de lat gelijk kunnen leggen?

Vraag 3 van Erik Geenen

Sedert 2009 incasseert de gouverneur van de Nationale Bank de vergoeding als bestuurder bij de Bank voor Internationale Betalingen zelf, voor 2009 ging deze betaling naar de Nationale Bank. Hoeveel bedroeg deze verloning in 2016? Is deze vergoeding vrijgesteld van belastingen in België?

Vraag 4 van Erik Geenen

Op pagina 32 van het jaarverslag lezen we het volgende:

“Als tegenprestatie voor het aan de Bank verleende emissierecht heeft de Staat recht op het saldo van de winst van de Bank, na winstreservering en dividenduitkering. Aldus worden de gevolgen van de volatiliteit van de inkomsten in de eerste plaats gedragen door de Staat”.

Laat ons even de evolutie van de winst, het netto-dividend voor de privéaandeelhouders en de gulle schenkingen aan de Staat sedert 2011 op een rij zetten. In miljoenen euro:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Winst	899	1.337	947	680	550	638
Staat	646	972	677	282	250	291
Dividend	21,26	23,10	24,84	21,73	19,77	19,71
% Staat	71,85	72,70	71,49	41,47	45,45	45,61
% Kiesvee	2,36	1,73	2,62	3,19	3,59	3,09

Laat ons eerst en vooral opmerken dat het resultaat de jongste jaren fors daalde omdat de monetaire analfabeten van de ECB de rente op nul gezet hebben. De forse daling van het resultaat sinds 2011/2013 is dus voornamelijk te wijten aan het dwaze rentebeleid van de ECB met de Staat als grote begunstigde.

De Belgische Staat ontving de jongste jaren een paar honderd miljoen minder van de Bank doch genoot van een veel groter voordeel door de kunstmatig lage rente. De Bank van haar kant ontving veel minder rente en dat nadeel werd niet gecompenseerd zoals dat bij de Staat wel het geval was. Om deze eenvoudige waarheid met naakte cijfers te staven:

Eind 2007 bedroeg de Belgische staatsschuld 281 miljard euro;

In 2007 betaalde de Belgische Staat 12,62 miljard euro rente;

Eind 2016 bedroeg de Belgische staatsschuld 454 miljard euro (+62%);

In 2016 betaalde de Belgische Staat 11,3 miljard euro rente.

Mocht de rente op het reeds te lage niveau van 2007 gebleven zijn zou de Belgische Staat vorig jaar 20,44 miljard rente betaald hebben.

Het voordeel van de dwaze rentepolitiek van de ECB bedraagt voor de Belgische Staat zodoende 9,14 miljard euro!

- A. Hoeveel bedraagt het voordeel voor de Belgische Staat die het gevolg is van de rentepolitiek van de ECB?

- B. Hoe groot is het nadeel dat de Nationale Bank ondervindt van de rentepolitiek van de ECB?
- C. Om de geleerde regenten een handje te helpen heb ik hierboven de evolutie van de staatsschuld en de rentelasten gedetailleerd weergegeven. Gaat de Regentenraad akkoord met mijn berekening of berekenen zij het voordeel voor de Staat op een andere manier?
- D. Valt het de Regenten op dat het totale netto-dividend dat aan de privéaandeelhouders uitgekeerd wordt met uitzondering van 2013 ieder jaar lager ligt dan de schenking van 24,4 miljoen euro uit mijn vraag 1?
- E. Is het mogelijk om in de toekomst dergelijke kwetsende en misleidende slogans, zoals bij de aanvang van mijn vraag weergegeven, in het jaarverslag te vermijden?

Vraag 5 van Erik Geenen

Op pagina 8 van het jaarverslag over 1948 van de Bank vinden we volgende belangrijke passage terug in verband met de belangrijke hervormingen die in 1948 werden doorgevoerd . Ik citeer:

“De laatste hervorming voorziet wel is waar de deelneming van de Staat in het maatschappelijk kapitaal ten belope van 50 pct en het recht dat hij zich toekent zelf de directeurs te benoemen: zij versterkt aldus de invloed van de Staat op de Bank. Nochtans stelt zij terzelfder tijd bepaalde waarborgen tegen een misbruik van zijn stemrecht in de buitengewone vergaderingen en tegen de benoemingen van directeurs die niet hoofdzakelijk om hun technische bekwaamheid zouden geschieden.

Krachtens het nieuwe artikel 92, mag de Staat alleen, in zijn hoedanigheid van aandeelhouder, geen enkele wijziging van de statuten opdringen. Overeenkomstig het nieuwe artikel 91 is de Staat niet bij machte de algemene vergadering tot afzetting van een regent of een censor te dwingen. Krachtens artikel 48 is de voordracht der kandidaten voor de functie van directeur uitsluitend voorbehouden aan de Regentenraad.”

Duidelijke taal die weinig uitleg behoeft!

- A. Kan de Regentenraad eens uitleggen op welke manier de regenten erop toegezien hebben dat de Staat zijn invloed en stemrecht bij de Bank niet misbruikt heeft de jongste jaren?

- B. Hoe vallen de garanties ter bescherming van de belangen van de privéaandeelhouders te rijmen met het bij wet afschaffen van alle elementaire rechten van de privéaandeelhouders in 1993, de eindeloze reeks onteigeningen zonder compensatie sedert 1988, het opdringen van statutenwijzigingen en de wetswijziging omtrent de winstverdeling in 2009?
- C. De jongste jaren werden er enkele totaal onbekwame politieke marionetten benoemd tot directeur bij de Nationale Bank. In hoeverre heeft de Regentenraad erop toegezien dat de benoemde directeurs over de nodige technische bekwaamheid beschikten?

Vraag 6 van Erik Geenen

Op pagina 21 van het jaarverslag van de Nationale Bank van België over 1948 staat een gedetailleerde tabel van het

“Goud- en deviezenbezit van de Nationale Bank (millioenen franken)”

Op pagina 76 van hetzelfde jaarverslag over 1948 wordt het helemaal interessant:

“Hierna volgt de vergelijking met de cijfers van vorig jaar

31 December 1948 25 December 1947

Beschikbare goudvoorraad fr. 27.333.965.142,07

Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardering van de goudvoorraad (besluitwet nr 5 dd. 1 Mei 1944)

Per 31 December 1948 zijn deze twee rubrieken samengebracht op een enkele rekening «Goudvoorraad», tengevolge van de aanwending van de passiefrekening «Schatkist: onbeschikbare rekening wegens herwaardering (besluitwet nr 5 van 1 Mei 1944)», tot de gedeeltelijke delging van de schuld van de Staat tegenover de Bank (zie commentaar volgende rubriek).”

Na de herwaardering van de goudvoorraad **van de Bank** in 1944 was er een onbeschikbare reserverekening ontstaan waarop zich de fictieve “meerwaarde” van 10.493.184.844,77 frank bevond. Eind 1948 wordt die onbeschikbare reserverekening bij de goudvoorraad van de Bank gevoegd tot de **gedeeltelijke aflossing** van de Schuld van de Staat aan de Bank.

Op pagina 53 van het jaarverslag over 1971 vinden we volgende duidelijke tabel terug:

Tabel 9. GOUDVOORRAAD EN NETTO DEVIEZENPOSITIE VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE (1)

In de loop van de maanden september tot december zijn de goud- en deviezenreserves van de Bank verminderd, hoewel deze laatste niet meer op de valutamarkt tussenbeide kwam, behalve in guldens. De goudvoorraad nam af met fr. 2 miljard, in hoofdzaak ten gevolge van de aflossing van in goud uitgedrukte schatkistcertificaten en van cessies aan De Nederlandsche Bank ingevolge het monetaire Benelux-akkoord.

Op pagina 62 van het jaarverslag over 1972 begint de geschiedenisvervalsing:

Tabel 12. NATIONALE BANK VAN BELGIE: GOUD- EN DEVIEZENRESERVES

Gedurende 121 jaar, van 1850 tot en met 1971, werd de goudvoorraad en de deviezenpositie van de Nationale Bank van België weergegeven, vanaf 1972 wordt het een beetje onduidelijker.

Goudvoorraad en deviezenreserves van de Nationale Bank
versus

NATIONALE BANK VAN BELGIE: GOUD EN DEVIEZENRESERVES

Het lijkt een onooglijk belachelijk verschil doch het vormt de aanzet tot de plundering van de goudreserves van de Bank.

Gedurende meer dan 120 jaar was het met “goudvoorraad en deviezenreserves van de NBB” heel duidelijk van wie die activa waren. Doch een dubbele punt tussen Nationale Bank en goud verandert alles. Want met:

NATIONALE BANK: GOUD EN DEVIEZENRESERVES

is het ineens niet meer klaar en duidelijk van wie die reserves zijn.

Zijn die reserves van de Bank of houdt de Bank die reserves aan voor de Belgische Staat? Dankzij meer dan honderd jaarverslagen tot en met 1971 is het echt wel duidelijk wie de eigenaar van die reserves is en moeten we absoluut niet meer twijfelen. Enkel onbetrouwbare huurlingen van politieke goudrovers zullen genoeg heldenmoed aan de dag leggen om te durven verklaren dat het goud van de NBB van de Staat is. Tot 1927 zijn die reserves trouwens voor 100% eigendom van de privéaandeelhouders. Toen kregen de Belgische politici schrik dat die privéaandeelhouders vroeg of laat de Nationale Bank zouden vereffenen en de reserves zouden verdelen en lieten ze een wet stemmen waarbij de Staat bij vereffening van de Bank recht zou hebben op 3/5 van de reserves.

- A. In het licht van de hierboven weergegeven citaten uit de jaarverslagen van de Bank: kan de Regentenraad voor eens en voor altijd duidelijkheid verschaffen over hetgeen er de voorbije dertig jaar gebeurd is?
- B. Als in 1948 een onbeschikbare reserverekening van 10,5 miljard frank bij de goudreserve van de Bank wordt gevoegd om een deel van de schuld van de Staat aan de Bank af te lossen: is er dan nog één regent die durft beweren dat hij twijfelt over wie eigenaar is van het goud van de Bank?
- C. Hoe is het mogelijk dat 82,7% van het goud van de Bank werd verkocht tegen bradeerprijzen?
- D. Hoe valt te verklaren dat er meer dan negen miljard euro van een onbeschikbare reserverekening, afkomstig van die goudverkoop, aan de Staat werd uitgekeerd zonder dat de privéaandeelhouders ook maar één cent ontvingen?
- E. Waarom lieten de regenten en de censoren dit passeren?
- F. Was het omdat zij onvoldoende op de hoogte waren van de feiten en de geschiedenis van de Bank of werden zij door de regering gedwongen?
- G. Kunnen de antwoorden op deze eenvoudige vragen duidelijk genotuleerd worden zodat onzinnige discussies hierover in de toekomst vermeden kunnen worden?

Vraag 7 van Erik Geenen

Over 2016 behaalde de Nationale Bank een nettowinst van 638 miljoen of 88 miljoen euro meer dan over het boekjaar 2015.

De winst werd als volgt verdeeld:

319,1 miljoen euro of 797 euro per aandeel naar de beschikbare reserves;
56,316 miljoen euro als dividend voor de aandeelhouders (50% privé, 50% Staat);
262,8 miljoen euro, het saldo, als geschenk voor de Staat.

De dividendpolitiek wordt al enkele decennia misbruikt om de koers van het aandeel kunstmatig laag te houden. Dit jaar krijgen de privéaandeelhouders netto 19,71 miljoen euro toebedeeld terwijl er meer dan 300 miljoen euro uitgekeerd wordt aan de Staat.

Bij dit alles niet uit het oog verliezen dat de Staat nooit één cent geïnvesteerd heeft in de Nationale Bank, 100% van het kapitaal werd ingebracht door de privéaandeelhouders. Het feit dat de Staat zich in 1948 exact 50% van de aandelen toegeëigend heeft, verandert daar uiteraard niks aan.

Om het dividend zo laag mogelijk te houden, misbruikt de Regentenraad reeds vele jaren de reserves doch dat is uiteraard een mes dat aan twee kanten snijdt. Immers, door zoveel mogelijk geld in de beschikbare reserves te pompen stijgt de intrinsieke waarde van het aandeel jaarlijks substantieel. Laat ons even de evolutie over de voorbije zeven boekjaren op een rijtje zetten:

2016: toevoeging aan de beschikbare reserves 797 euro per aandeel;

2015: toevoeging aan de beschikbare reserves 687 euro per aandeel;

2014: toevoeging aan de beschikbare reserves 849 euro per aandeel;

2013: toevoeging aan de beschikbare reserves 592 euro per aandeel;

2012: toevoeging aan de beschikbare reserves 835 euro per aandeel;

2011: toevoeging aan de beschikbare reserves 562 euro per aandeel;

2010: toevoeging aan de beschikbare reserves 520 euro per aandeel.

Dit maakt dat over de voorbije zeven boekjaren de intrinsieke waarde van het NBB aandeel enkel door de aangroei van de beschikbare reserves steeg met 4.842 euro per aandeel!

De koers van het aandeel schommelt de jongste weken rond drieduizend euro of 38% beneden de 4.842 euro die de jongste zeven jaar toegevoegd werd aan de beschikbare reserves.

- A. Hebben de leden van de Regentenraad een verklaring voor het feit dat de koers van de Nationale Bank, een bedrijf dat sedert haar oprichting in 1850 enorme winsten heeft gegenereerd en waarvan hierboven zwart op wit aangetoond werd dat de reserves enkel de voorbije zeven jaar met 4.842 euro per aandeel toenamen, op dergelijke absurd laag niveaus blijft noteren?
- B. Zou het kunnen dat het extreem lage niveau van de koers te wijten is aan de orgie van willekeur, machtsmisbruik en de lange reeks van onteigeningen zonder compensatie waarvan de privéaandeelhouders van de Bank het slachtoffer zijn?
- C. Er zijn slechts 200.000 aandelen Nationale Bank in omloop en blijkbaar zijn er quasi geen beleggers te vinden die, ondanks de enorme onderwaardering, aandelen van de Bank willen of durven kopen. Is het mogelijk dat beleggers afgeschrikt worden door de manier waarop de privé aandeelhouders van de Bank behandeld worden en dat daardoor die koers zo extreem laag blijft noteren?
- D. Wat is de mening van de regenten Karel Van Eetvelt en Pieter Timmermans van deze gang van zaken?

- E. Zijn Unizo en het Verbond van Belgische ondernemingen, die door de regenten Van Eetvelt en Timmermans in de Regentenraad vertegenwoordigd worden, voorstander van onteigeningen zonder compensatie om de Belgische staatsschuld af te bouwen?

Vraag 8 van Erik Geenen

De euro is zonder twijfel de grootste miskleun uit de Europese monetaire geschiedenis. Een eenheidsmunt invoeren zonder eerst de nodige evenwichten te voorzien leidt tot hopeloze situaties en de politici die aan de basis lagen van deze dwaze operatie hebben hun plaats in de geschiedenisboeken veiliggesteld doch niet op de manier die ze in gedachten hadden, integendeel.

Door één voor één haar eigen basisregels te verkrachten slaagt de ECB er voorlopig in om de doodsstrijd van de euro te rekken doch ook niet meer dan dat. Een centrale bank heeft in feite maar één belangrijke opdracht, het beschermen van de koopkracht van het geld dat ze in omloop brengt door de inflatie te bestrijden. Eventueel kan een inflatie van maximaal twee procent gedoogd worden doch vanaf het moment dat een centrale bank inflatie begint na te streven staat de wereld op z'n kop. De crisis, waarin we ons bevinden, is het gevolg van het streven naar kunstmatige groei door de creatie van steeds meer schulden en dat spelletje is in 2007/2008 op haar limieten gebotst. Sindsdien probeert men wanhopig om die limieten nog een stuk verder op te schuiven.

Na het uitbreken van de crisis werden wereldwijd tal van onderzoekscommissies opgericht en die kwamen allemaal tot dezelfde conclusie: *“De crisis was het gevolg van te veel schulden en een te lage rente om het risico van die schulden te dekken”*. Vervolgens begonnen radeloze centrale bankiers nog meer schulden te creëren en de rente nog verder te verlagen. Massaal wordt vers geld gecreëerd om slechte activa op te kopen terwijl ieder mens met een klein beetje gezond verstand weet dat een centrale bank, die geld creëert om waardeloze activa op te kopen, op het eind van de rit al het door haar gecreëerde geld waardeloos maakt.

Het Verdrag van Maastricht is helder en klaar: De centrale banken mogen hun overheden niet financieren! Het verhaal van die onnozele oorlogsschuld van 34 miljard frank van de Belgische Staat aan de Bank maakt dat heel duidelijk. Vandaag is het financieren van doodzieke overheden de core business geworden van de ECB en dat financieren gebeurt zo radicaal dat de rentevoeten op tal van

plaatsen onder nul gaan zodat we in een situatie verzeild zijn waarbij schuldeisers moeten gaan betalen aan de schuldenaars.

De zaak is duidelijk: vanaf het moment dat je obligaties of schuldpapier van een schuldenaar koopt, ben jij degene die de schuldenaar in kwestie financiert en op het eind van de rit aan zijn deur gaat kloppen om het verschuldigde bedrag te innen. De oorspronkelijke financier komt niet meer in het plaatje voor. Het fabeltje van “we opereren enkel op de secundaire markt en zodoende financieren we niet” zou elkeen, die het durft uitspreken, in de grond moeten doen zakken van schaamte. Als je daarenboven ook nog eens fors boven pari koopt dan financier je niet alleen de schuldenaar je geeft de eerdere schuldeiser de gelegenheid om een forse kunstmatige winst te realiseren. Voorwaar een pervers schouwspel dat een zware tol zal eisen.

- A. Hoe kun je een crisis van teveel schulden en een te lage rente, om het risico van die schulden te dekken, oplossen door nog veel meer schulden te maken en de rente op nul te zetten?
- B. Wie heeft zo weinig verstand dat hij durft beweren dat het kopen van obligaties op de secundaire markt niet gelijkstaat met het financieren van de debiteur in kwestie?
- C. Sparen is deugdzaam en veel schulden maken is roekeloos, de geschiedenis en de literatuur zijn doorspekt met voorbeelden die deze eenvoudige waarheid in de verf zetten. Welk lid van de Regentenraad begrijpt niet dat het onverstandig is om spaarders te straffen en schuldenaars en speculanten te belonen?
- D. Enkele maanden geleden zei de heer Jacques de Larosière tijdens een voordracht in Bergen dat het straffen van spaarders en het belonen van schuldenaars een absurditeit is die het ganse financiële systeem ondermijnt. Onderschrijft de Regentenraad de visie van mijnheer de Larosière?
- E. De jongste maanden zien we steeds meer overnamepogingen op grote multinationals zoals Unilever en AKZO. De reden is duidelijk: als je gratis geld kunt lenen en met dat geld een bedrijf kunt kopen dat een dividend van drie procent uitkeert en daarnaast jaar na jaar zwaar investeert met een deel van de gerealiseerde winsten, word je slapend rijk natuurlijk. Hoe schat de Regentenraad de gevolgen in van de overgewaardeerde beurzen en de grootste zeepbel aller tijden in de obligatiewereld?
- F. Wat zijn volgens de Regentenraad de gevolgen van het huidige monetaire gesjoemel voor de stabiliteit van de verzekeraars?

Question 1 de Frank Moisson

Concernant l'estimation des risques quantifiables, et dans un souci de transparence vis-à-vis des actionnaires, pourriez-vous nous donner la décomposition de la Value-At-Risk (estimée à sa borne inférieure à 5,1 milliards fin 2016) selon les risques de marché, de crédit et opérationnels?

Question 2 de Frank Moisson

Les paramètres utilisés pour calculer cette Value-At-Risk ont-ils évolué d'une année à l'autre ? Si, oui, pourriez-vous quantifier l'impact de ces changements de paramètres sur l'estimation des risques quantifiables?

Question 3 de Frank Moisson

Toujours concernant le calcul de Value-At-Risk, est-ce que le programme PSPP qui est investi dans des obligations émises par les administrations publiques belges contribue à l'accroissement de cette Value-At-Risk ? En d'autres mots, la Banque constitue-t-elle des réserves pour se prémunir contre des risques sur les obligations publiques belges dans le cadre du PSPP (sachant qu'il n'y a aucun risque mark-to-market)?

Question 4 de Frank Moisson

Est-ce que vous considérez que la Banque Nationale de Belgique est correctement capitalisée à l'heure actuelle, notamment au regard de l'estimation des risques quantifiables par rapport au capital et réserves? Comment se compare-t-elle en termes de capitalisation par rapport aux autres banques centrales nationales de l'Eurosystème en nous donnant des éléments chiffrés?

Vraag 1 van Stefan Lievens

In artikel 10 van de Wet tot vaststelling van het organiek statuut staat te lezen: “*De Bank mag, onder de voorwaarden door of krachtens de wet bepaald en onder voorbehoud van hun verenigbaarheid met de taken die van het "Europees Systeem van Centrale Banken" afhangen, belast worden met opdrachten van algemeen belang.*” Welke zijn de individuele bedrijfsresultaten op de monetaire en op elk van de niet-monetaire activiteiten van de Nationale Bank? Waarom kunnen deze niet per activiteit afzonderlijk worden gepubliceerd?

Vraag 2 van Stefan Lievens

Worden de bedrijfsresultaten op de niet-monetaire activiteiten meegedeeld of niet meegedeeld aan de ECB? Anders uitgedrukt: krijgt de ECB dezelfde jaarrekening voorgeschoteld, of krijgt zij kennis van meer details?

Vraag 3 van Stefan Lievens

Zijn alle niet-monetaire activiteiten winstgevend? Zo het antwoord negatief is, worden zij voortgezet? Worden de voorwaarden waaronder deze plaatsgrijpen heronderhandeld met de Overheid?

Vraag 4 van Stefan Lievens

Meer specifiek: in verband met de rechtstreekse werking van artikel 123, 1 en 2 van het VWEU: In dit artikel staat het verbod van overheidsfinanciering vermeld. Vindt de Directie van de NBB dat het artikel rechtstreekse werking heeft en haar in staat stelt niet-monetaire overheidsactiviteiten af te wijzen of af te stoten in zover deze deficitair zijn?

Vraag 5 van Stefan Lievens

Deficitaire activiteiten voor rekening van de Overheid laten uitvoeren door de Nationale Centrale Banken komt neer op verdoken Overheidsfinanciering. Werd dit probleem (het risico op verdoken overheidsfinanciering) de laatste twee jaar aangekaart door de ECB in het specifieke geval van de NBB? Zo ja, voor welke activiteiten?

Vraag 6 van Stefan Lievens

Als een artikel van het VWEU rechtstreekse werking heeft, en een Belgische Wet daarmee in tegenspraak is, moet dan de Belgische Wet worden gevolgd, of mag de NBB deze ignoreren en de voorrangsregels inzake onafhankelijkheid en de rechtstreekse toepassing van het VWEU laten gelden?

Vraag 7 van Stefan Lievens

Vorige vraag werd gesteld in het licht van de recente aanstellingen van directeurs in de NBB. De vraag is meer bepaald: Zijn benoemingen op initiatief van en door een regering, met inachtneming van de politieke evenwichten (van de regeringspartijen), in overeenstemming met de verdragsbepalingen inzake onafhankelijkheid van een Nationale Centrale Bank?

Vraag 8 van Stefan Lievens

Welke is de zeggenschap van de NBB bij de “benoemingen” van directeurs? Wat is de houding van de NBB indien zij niet instemt met de aanstelling of het niet-verlengen van het mandaat van een directeur? Kan zij deze aanstelling of deze niet-verlenging negeren?

Vraag 9 van Stefan Lievens

Meer algemeen: welke verweermiddelen beoogt de NBB als een directeur wordt aangesteld zonder haar instemming? Met verweermiddelen worden bedoeld: Een verweer voor een gewone rechtbank, een verweer voor het Europees Hof van Justitie, of een ander proceduremiddel?

Vraag 10 van Stefan Lievens

Hebben alle directeurs, vooraleer (extern) te worden benoemd, een ervaring binnen een centrale bank opgedaan?

Vraag 11 van Stefan Lievens

De Regering benoemt blijkbaar de directeurs van de Nationale Bank, na de gebruikelijke koehandel. Is het opdringen van directeurs aan de Nationale Bank

geen vorm van instructie die de Overheid aan de Nationale Bank geeft en die daardoor de onafhankelijkheid van de Centrale Bank in het gedrang brengt?

Vraag 12 van Stefan Lievens

Waarom kiest de NBB niet intern haar eigen kandidaten voor het directeurschap en waarom draagt de NBB deze dan als niet haar eigen kandidaten voor?

Vraag 13 van Stefan Lievens

Welke directeurs zijn gelast met monetaire activiteiten en welke met niet-monetaire nevenactiviteiten?

Vraag 14 van Stefan Lievens

In Artikel 38 van de statuten van de Nationale Bank van België bestaat een interdictie op het cumuleren van mandaten: Er kan worden vastgesteld dat elke Directeur een aantal mandaten heeft buiten de NBB, soms zelfs in niet-monetaire instellingen. Vormen deze mandaten en de netwerking die daarmee gepaard gaat, geen beletsel voor de onafhankelijkheid van deze Directeurs? Zijn deze mandaten in overeenstemming met artikel 15 van de Statuten van de Nationale Bank – bestaat er geen gevaar op beïnvloeding door “enig ander orgaan”? Bestaat er geen gevaar voor belangentegenstelling, bijvoorbeeld in het geval een mandaat of een opdracht bij een internationale monetaire instelling wordt uitgeoefend of aanvaard?

Vraag 15 van Stefan Lievens

Is een gebeurlijke bezoldiging binnen deze netwerking niet van aard de onafhankelijkheid van de Directeurs in het gedrang te brengen? Wat als dat toch gebeurt? Zou het niet nuttig zijn op de site van de Nationale Bank bij elke Directeur te vermelden welke nevenmandaten bezoldigd zijn en welke niet?

Vraag 16 van Stefan Lievens

In de wet van 22 februari 1998 staat in artikel 26 § 1 een cumulverbod opgetekend. “Met de goedkeuring van de Minister van Financiën” kan daarvan worden afgeweken. Maakt dit artikel de Directeur niet afhankelijk van de willekeur van de Minister van Financiën? Is dit artikel verenigbaar met de geest van

onafhankelijkheid zoals vastgelegd in het Verdrag? Bestaan er normen inzake beperking van inkomsten uit de bijkomende mandaten? Zo ja, gaan deze normen uit van de Nationale Bank of van de Overheid?

Vraag 17 van Stefan Lievens

De NBB heeft een reeks monetaire en een reeks niet-monetaire (overheids-) opdrachten. Wat is de aansprakelijkheid van een Directeur bij de uitoefening van de niet-monetaire opdrachten? Kan een Directeur worden afgezet, zo hij voor een fout bij de uitoefening van de “niet-monetaire” activiteiten op “ernstige wijze tekort is geschoten”?

Vraag 18 van Stefan Lievens

Als een directeur kan worden ontslagen voor fouten buiten zijn opdracht van monetair beleid, moet het beleid van de Centrale Bank dan niet worden opgesplitst in “beschermde” en “niet beschermde” bevoegdheden? Zou dat kunnen betekenen dat de Raad van State of een “gewone” rechtbank de afzetting op deze – niet monetaire – gronden mag beoordelen? Worden zij bij fouten in “niet-monetaire” activiteiten als directeurs beoordeeld of als werknemers?

Vraag 19 van Stefan Lievens

In de Regentenraad zijn er vertegenwoordigers van “representatieve organisaties”. Moet daaruit worden besloten dat het behoren tot een “representatieve organisatie” belangrijker is en voorrang heeft op de deskundigheid van een kandidaat? Hoe deskundig zijn elk van de leden van de Regentenraad op het vlak van monetaire aangelegenheden? Zou het mogelijk zijn van elk lid van de Regentenraad diens specifieke vorming en kennis inzake monetaire aangelegenheden op te sommen?

Vraag 20 van Stefan Lievens

Is de keuze van een lid van een “representatieve organisatie” als lid van de Regentenraad verenigbaar met de onafhankelijkheid van de Centrale Bank en met de geest van artikel 283 lid 2 van het VWEU?

Vraag 1 van Frank Hoste

Het notuleren van algemene vergadering

De Nationale Bank blijft halsstarrig weigeren om gevolg te geven aan het nochtans volkomen terechte en redelijke verzoek van de private aandeelhouders om de antwoorden van de Nationale Bank op de vragen van de aandeelhouders op te nemen in de notulen van de algemene vergadering. Erkent de Nationale Bank hiermee niet impliciet haar onvermogen om deze vragen te beantwoorden op een manier die waarheidsgetrouw en vrij van inconsistenties is?

Vraag 2 van Frank Hoste

De politiek van dividendminimalisatie

In antwoord op mijn vraag 8 op de algemene vergadering van 2016 heeft de Nationale Bank ontkend dat ze een politiek van dividendminimalisatie voert. Haar argumentatie was echter allerm minst overtuigend en werd bovendien met geen enkele vorm van cijfermateriaal ondersteund.

Ontkent de Nationale Bank vandaag nog steeds dat ze een politiek van dividendminimalisatie voert?

Indien ja, kan ze dan haar stelling staven door voor elk van de 5 recentste boekjaren het exacte verschil in euro te geven tussen het reële dividend en het minimale dividend dat nog door de wet wordt toegestaan?

Vraag 3 van Frank Hoste

De mogelijke beïnvloeding van de pers door de Nationale Bank

In haar weekendeditie van 29 april 2017 publiceerde de krant De Tijd in een artikel genaamd "[Hogere taks zet mes in dividendpot](#)" een lijst met de 50 aandelen met het hoogste dividendrendement op de Brusselse beurs.

Om een onverklaarbare reden ontbreekt het aandeel Nationale Bank van België op deze lijst. Met een nettodividend van 3,30%, berekend op basis van de beurskoers (2.985€) van 25/4, had het aandeel Nationale Bank van België nochtans op plaats 13 horen te prijken.

Men zou het niet vermelden van het aandeel NBB met veel goede wil nog aan een toevallige fout kunnen toeschrijven, ware het niet dat in een gelijkaardig artikel, een jaar eerder in dezelfde krant, (zie mijn vraag 12 op de algemene vergadering van 2016) zich "toevalligerwijze" precies hetzelfde fenomeen al had voorgedaan.

Het heeft er met andere woorden alle schijn van dat er hier sprake is van een weloverwogen verzwijgen van het aandeel Nationale Bank van België.

Bestaan er afspraken tussen de Nationale Bank en de financiële pers om het aandeel Nationale Bank van België zoveel mogelijk uit de belangstelling te houden?

Wordt er in dit verband door de Nationale Bank druk uitgeoefend op de pers?

Vraag 4 van Frank Hoste

Het eigen vermogen

Uit het antwoord van directeur Tom Dechaene op mijn vraag 9 op de algemene vergadering van 2016 meende ik te hebben begrepen dat het begrip eigen vermogen “eigenlijk” niet van toepassing is op de Nationale Bank. Nu wordt het eigen vermogen normalerwijze voorgesteld door een concreet cijfer. Het is dus niet mogelijk dat dit “een beetje van toepassing is”.

Daarom had ik dit jaar graag een duidelijk Ja/Nee antwoord gekregen op de vraag: Is de term “eigen vermogen” van toepassing op de Nationale Bank? En indien het antwoord “Ja” luidt: Hoeveel bedroeg het eigen vermogen van de Nationale Bank dan op het einde van het boekjaar 2016? En hoe wordt het berekend?

Vraag 5 van Frank Hoste

De activa op de balans

Zijn de activaposten op de balans zonder uitzondering eigendom van de Nationale Bank?

Laat de Belgische wet toe dat er op de balans van een beursgenoteerde vennootschap activaposten voorkomen die geen eigendom zijn van deze vennootschap?

Vraag 6 van Frank Hoste

Aandeelhouder of obligatiehouder

Wanneer het gaat om het dividend, dan beschouwt men de eigenaar van een aandeel Nationale Bank van België in essentie als een obligatiehouder.

Wanneer het gaat om het risico, dan beschouwt men haar/hem als een aandeelhouder.

Kan de Nationale Bank akkoord gaan met deze visie? Acht de Nationale Bank zulks rechtvaardig?

Vraag 7 van Frank Hoste

Goud in de statutaire portefeuille

Laat de Belgische wet het toe dat de statutaire portefeuille belegt in fysiek goud? Zou de Nationale Bank kunnen overwegen om dit ook effectief in de praktijk te brengen als de interestvoeten nog verder zouden dalen of negatief worden en indien de aandeelhouders hierom zouden vragen?

Vraag 8 van Frank Hoste

Het opkoopprogramma van de ECB

Wie is de eigenaar van de effecten die de Nationale Bank verwerft in het kader van het opkoopprogramma van de ECB? Aan wie zouden deze effecten toekomen in geval de Nationale Bank in vereffening zou gaan?

Vraag 9 van Frank Hoste

Goud en de onbeperkte koopkracht van de ECB.

Uit het opkoopprogramma van de ECB blijkt een onbeperkte koopkracht. Het opkopen gebeurt immers met geld dat uit het niets wordt gecreëerd, het gaat dus bij wijze van spreken met geen enkele moeite gepaard en is blijkbaar aan geen enkele fysieke limiet onderworpen.

Op het eerste zicht lijkt er ook niets te zijn dat belet dat er met dit uit het niets gecreëerde geld goud zou worden gekocht.

Volgens sommige bronnen kopen de centrale banken van Rusland, China en mogelijk nog andere Aziatische landen regelmatig belangrijke hoeveelheden goud op. Nog volgens diezelfde bronnen zou dit gebeuren met het oog op het creëren van een munt die in belangrijke mate door goud wordt gedekt en die in concurrentie zou kunnen treden met de US dollar.

De goudvoorraden van landen of unies van landen zouden in de toekomst dus enorm aan belang kunnen winnen.

Kan de ECB naar believen goud kopen met uit het niets gecreëerd geld?
En zo ja, waarom gebeurt dit dan niet?

Vraag 10 van Frank Hoste

Nogmaals het zilverfonds.

Op 27/05/2016 werd het zilverfonds definitief opgeheven.

Op de website van de VRT staat hierover onder meer te lezen:

Volgens minister van Financiën Johan Van Overtveldt (N-VA) "*komt er zo een einde aan een fonds dat nooit een fonds was, maar een lege doos*".

"Het Zilverfonds was immers niet meer dan een pot die gevuld werd met overheidsschuld", zei Van Overtveldt. "Deze regering kiest ervoor om de vergrijzingskosten structureel aan te pakken, met een pensioenhervorming die de pensioenen ook naar de toekomst veilig stelt en met hervormingen die de sociale zekerheid opnieuw sociaal en zeker maken."

Deze maatregel betekent bovendien een jaarlijkse besparing aan werkingskosten, aldus de minister.

Het zilverfonds zag het levenslicht in 2001.

Het bedrag heeft dus **15 jaar** ononderbroken kunnen aanhouden. De burger werd er uiteraard geen zier beter van.

Integendeel, het "would be" fonds slurpte elk jaar nog een flink bedrag aan werkingskosten op.

De Nationale Bank doet, zoals bekend, beleidsaanbevelingen aan de politiek.

Het vermijden van belangrijke nutteloze kosten en van het misleiden van de bevolking zou in deze toch een van de belangrijke doelstellingen moeten zijn?

Hoe valt het dan te verklaren dat de Nationale Bank gedurende die periode van 15 jaar het zilverfonds niet heeft ontmaskerd en, voor zover we weten, zelfs geen enkele reserve heeft geuit ten overstaan van dit fonds?

Vraag 1 van Rogier Barberien

Alle beursgenoteerde bedrijven die op de hoofmarkt van Euronext Brussel noteren, zijn verplicht naast het publiceren van een jaarverslag ook een halfjaarlijks verslag te publiceren. Ik stel al jaren vast dat de NBB dit nalaat te doen.

Bij navraag bij de FSMA blijkt dat de NBB als enige beursgenoteerde vennootschap vrijgesteld is van de publicatie van een halfjaarlijks verslag.

- a) Bij het nalezen van het jaarverslag heb ik gemerkt dat de bedrijfsrevisor betaald wordt voor het nakijken van de halfjaarlijkse rekeningen. Indien deze toch bestaan en nagekeken worden, waarom weigert de bank ze dan te publiceren?
- b) Ondanks het feit dat de balans van de NBB sterk aanzwelt door het inkoopprogramma van de ECB, is de bank karig met commentaar en wordt er slechts één keer per jaar gecommuniceerd over de cijfers. Waarom communiceert de bank niet vaker over haar winstcijfers en balans ofwel via trading updates of een halfjaarlijks verslag?
- c) Indien de bank weigert het halfjaarlijks verslag te publiceren, wil ze dan in het vervolg ook geen geld meer uitgeven aan de revisor om ze na te kijken?

Vraag 2 van Rogier Barberien

Hoeveel aandelen zijn in 2017 op naam gezet?

Vraag 3 van Rogier Barberien

Bij elke algemene vergadering moeten er nieuwe leden van de Regentenraad gekozen worden. Volgens de regels moet uit twee kandidaten worden gekozen. Ik heb echter gemerkt dat op de oproepingsbrieven slechts één kandidaat wordt vermeld die dan ook wordt gekozen (op basis van de resultaten van vorige vergaderingen).

- a) Waarom worden beide kandidaten niet op de brief vermeld?
- b) Is het niet vermelden van de andere kandidaten niet unfair t.o.v. deze kandidaten?

Vraag 4 van Rogier Barberien

Wat is het kadastraal inkomen van de hoofdzetel?

Vraag 5 van Rogier Barberien

Hoeveel onroerende voorheffing moest de bank betalen voor de hoofdzetel?

Vraag 6 van Rogier Barberien

Welke andere lokale taksen moest zij betalen? Graag een overzicht en het bedrag dat betaald is per taks.

Vraag 7 van Rogier Barberien

Voor hoeveel euro is de hoofdzetel verzekerd tegen brand (grag een bedrag met en zonder inboedel)

Vraag 8 van Rogier Barberien

De laatste jaren was het niet altijd eenvoudig om in te schatten wat de hoogte van het dividend was omwille van de volatiele resultaten van de statutaire portefeuille en de onwil van de bank om halfjaarlijkse resultaten te publiceren zodat we geen enkele indicatie hebben hoe het resultaat zich ontwikkelt. De organieke wet biedt echter een oplossing: het eerste dividend bestaat uit 6% op het kapitaal van de Nationale Bank.

Echter, doordat de bank in 1850 is opgericht is het kapitaal slechts een fractie van de totale reserves. Nu biedt de vennootschapswetgeving de mogelijkheid om deze reserves te incorporeren in het kapitaal. Indien dit gebeurt zal het eerste dividend groter zijn dan nu het geval is.

- a) Kan een incorporatie van de reserves in het kapitaal door een bijzondere algemene vergadering worden beslist?
- b) Zo ja, wanneer gaat de bank dit dan doen?
- c) Zo nee, gaat de bank dan aan de regering vragen om de organieke wet aan te passen?

Vraag 9 van Rogier Barberien

Ook dit jaar heb ik moeten lezen dat de bank de Belgische staat weer een storting van 24,40 miljoen euro heeft gedaan desondanks dat dit door wijziging van de winstverdelingsregels in 2009 irrelevant is geworden.

- a) Op mijn vraag vorig jaar waarom dit steeds blijft doorgaan, heeft u geantwoord dat er nog steeds een artikel in de wet moet veranderd worden voordat deze

betalingen kunnen gestopt worden. Vermits de minister van Financiën vertegenwoordigd is in de Regentenraad, waarom wordt er dan niet gepolst wanneer dit artikel eindelijk afgeschaft wordt?

- b) Op meerdere algemene vergaderingen heeft u verklaard dat u de betaling van de vergoeding niet logisch vindt, maar dat u enkel betaalt omdat de wet dit oplegt. Bij de winstverdeling beslist u samen met de andere leden van de Regentenraad over hoeveel % van de winst u gaat reserveren. Waarom reserveert u dan niet telkens 24,40 miljoen euro extra?

Vraag 10 van Rogier Barberien

Kan er een overzicht worden gegeven hoe de verschillende leden van de Regentenraad gestemd hebben bij de goedkeuring van de winstverdeling en de jaarrekening?

Vraag 11 van Rogier Barberien

De NBB stelt dat ze een atypische NV is doordat veel van de bevoegdheden van de algemene vergadering naar de Regentenraad zijn overgeheveld. Ik vroeg me dan ook af waarom deze mensen nooit aanwezig zijn op de algemene vergadering om op onze vragen te antwoorden.

Vraag 12 van Rogier Barberien

Een vraag gericht aan de verschillende leden van de Regentenraad:

- a) Bezitten jullie aandelen NBB? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?
- b) Hoe hebben jullie gestemd i.v.m. de goedkeuring van de jaarrekening en de winstverdeling? Indien jullie voor hebben gestemd, waarom?
- c) De NBB is nog altijd voor 50% in handen van privéaandeelhouders. De regenten hebben de sleutel in handen om de winst eerlijk te verdelen over alle aandeelhouders. Waarom negeert u onze belangen ten koste van die van de overheid?

Vraag 13 van Rogier Barberien

Door een deel van de winst te reserveren stijgt de omvang van de statutaire portefeuille gestaag. Jammer genoeg stel ik vast dat de opbrengsten steeds dalen in vergelijking met de vorige jaren:

- a) Heeft de NBB een plan om de rendementen van de portefeuille omhoog te krijgen? Zo ja, aan welke maatregelen heeft zij dan gedacht?
- b) Vorig jaar vroeg ik of de NBB met de gelden van de statutaire portefeuille kan beleggen in andere activa (bijvoorbeeld in aandelen of vastgoed). De directie bevestigde dat dit inderdaad mogelijk was. Waarom wordt dit niet overwogen gezien de dalende rendementen op obligaties?

Vraag 14 van Rogier Barberien

Op deze algemene vergadering moet het mandaat van de bedrijfsrevisor vernieuwd worden. Tot mijn verbazing wordt er een bedrijfsrevisor van een nieuw kantoor voorgedragen.

- a) Kan de bank toelichting geven hoe ze deze kandidaat heeft aangeduid?
Ging dit via een aanbesteding of heeft de directie zelf iemand aangeduid?
- b) Al jaar en dag werden de rekeningen door E&Y nagekeken, maar plots worden ze vervangen door een nieuw kantoor. Komt dit doordat:
  - 1) hun offerte te duur uitkwam?
  - 2) ze geen kandidaat waren?
  - 3) andere reden?

Vraag 15 van Rogier Barberien

Kan de bank meer informatie geven over de waarde van de volgende participaties op basis van de boekwaarde van deze deelnemingen op basis van de meest recente jaarrekening van deze deelnemingen (dus **niet** historische aanschafwaarde) per aandeel NBB:

- a) Swift
- b) BIB
- c) IMF
- d) BMI

Vraag 16 van Rogier Barberien

Is de deelneming van BMI een deelneming in de Wereldbank? Zo ja, gaat het om het hoofdfonds (m.a.w. een participatie in Wereldbank zelf of een deelfonds)?

Vraag 17 van Rogier Barberien

De NBB heeft ook vorderingen op het IMF. In het jaarverslag p. 62 en 63 staat dit onderverdeeld in vier subposten en met toelichtingen.

- a) Kan de bank meer toelichting geven over de bijzondere trekkingsrechten?
Gaat het om een kredietlijn of een vordering van de NBB op het IMF?
- b) De NBB heeft ook een deelneming in het IMF. Volgens de omschrijving is deze gedaald t.o.v. van 2015 omdat het IMF een terugbetaling heeft gedaan. Waar in de resultaatrekening is deze terugbetaling verwerkt?
- c) De NBB heeft ook leningen aan het IMF en het PRGT. Hoeveel rente ontvangt zij op deze leningen?
- d) Ik vroeg me af waarom deze posten niet in het eigen vermogen van de NBB zijn opgenomen.

Vraag 18 van Rogier Barberien

Als beursgenoteerd bedrijf moet de NBB zich normaal gezien houden aan de IFRS boekhoudnormen. Indien dit het geval is, waarom worden aandeelposities dan opgenomen aan historische aanschafwaarde i.p.v. marktwaarde?

Vraag 19 van Rogier Barberien

De NBB bezit een grote kunstcollectie:

- a) voor hoeveel euro heeft ze in 2016 werken aangekocht?
- b) Hoeveel werken bezit zij?
- c) Welke vergoeding moeten musea betalen indien zij werken lenen?
- d) Wat is de totale waarde van al de kunstwerken per aandeel NBB? (Huidige waarde, niet historische aanschafwaarde)
- e) Voor hoeveel euro is de kunstcollectie van de bank verzekerd (tegen brand en/of diefstal)?

Vraag 1 van Jaak Van Der Gucht

Het Artikel 32 van de Organieke Wet geeft de Regentenraad de mogelijkheid om in totale onafhankelijkheid een deel van de jaarwinst over te dragen aan de soevereine Belgische Staat. Het bestuur van de Bank heeft daarbij de absolute vrijheid de omvang van dit bedrag te bepalen, zelfs er voor te kiezen:

- De volledige jaarwinst te bestemmen in het belang van de vennootschap (en onrechtstreeks dus ook van haar aandeelhouders):
na vergoeding van het kapitaal (het dividend) het saldo integraal te reserveren,
- En op die manier de Staat zelfs helemaal geen euro als aandeel van de winst over te maken.

Gezien deze geboden vrijheid voor het bestuur hebben de rechtbanken geoordeeld dat de bepalingen van het Artikel 32 op zich geen onteigening inhouden.

- Hoe kan de Regentenraad, als centrale bankiers en bestuurders van de vennootschap, rechtvaardigen dat zij (ondanks die geboden vrijheid) jaarlijks dergelijke belangrijke aandelen van de jaarwinsten, eigen vermogen van de vennootschap, zomaar cadeau doet aan de soevereine Staat?
Sedert het boekjaar 2009 is dit bedrag opgelopen tot 2,77 miljard euro, ofwel 6.940,01 euro per aandeel NBB.
- Bestaat er een overeenkomst tussen de Bank en de Belgische Staat die de centrale bank vrijwaart voor eventuele toekomstige verliezen (gevolg van bv. de deelname aan de monetaire programma's, het beheren van de officiële externe reserves, alle andere risico's welke zij loopt bij de uitvoering van haar opdrachten als vennootschap)?

Vraag 2 van Jaak Van Der Gucht

In haar persberichten (van 16 maart 2007 en latere verwijzingen naar dit persbericht) heeft de NBB aangegeven dat: "Aldus boeken bv. de Banque de France, de Deutsche Bundesbank en De Nederlandsche Bank, die eveneens van hun Staat onderscheiden juridische entiteiten zijn, de externe reserves die zij aanhouden en beheren op dezelfde wijze als de NBB".

Kan de NBB toelichten:

- In welke mate die andere NCB's over de eigendomsrechten over die activa beschikken? "Aanhouden en beheren" is ook de omschrijving die NBB gebruikt, betekent deze omschrijving dan inderdaad dat ook NBB, net als die

vergelijkbare NCB's waar zij naar verwijst, ook over alle volwaardige eigendomsrechten beschikt?

- Dat de NBB ook de verwerking van alle resultaten op die activa (de officiële externe reserves) op identiek dezelfde manier verwerkt, wat men moet afleiden uit het persbericht? Dat alle min- en meerwaarden via de resultatenrekening worden verwerkt, en tot het eigen vermogen van de entiteit zelf toe te rekenen zijn?

Vraag 3 van Jaak Van Der Gucht

In vonnissen van eerdere rechtszaken werd gesteld dat de goudvoorraad en zijn meerwaarden “eigenlijk” de Belgische Staat toebehoren. In een vonnis van de Rechtbank van Koophandel dd. 22 mei 2015 werd bepaald dat de goudvoorraad een eigen actief van de NBB betreft, en dat de meerwaarden tot het vermogen van die van de Staat afgescheiden juridische entiteit behoort.

Op pagina 54 van het jaarverslag 2016, bij de “Toelichtingen bij de jaarrekening” wordt echter gesteld dat: “De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, ...”.

- Kan de NBB verduidelijken hoe deze toelichting zich verhoudt tot de duidelijke standpunten van de NBB in de rechtszaak, door de rechter hernomen in het vonnis van 22 mei 2015?
- De omschrijving “de Belgische Staat” laat geen enkele twijfel: het is de juridische term voor de federale overheid, voor België als rechtspersoon. Bevestigt de NBB hiermee uitdrukkelijk dat, door deze omschrijving te gebruiken, zij ook ondubbelzinnig stelt dat hiermee werkelijk de rechtspersoon wordt bedoeld?
- Indien wel: kan NBB deze activa en hun meerwaarden dan wel op haar balans plaatsen (gezien de dwingende bepalingen van het Richtsnoer van de NBB)?
- Indien niet: komt het gebruik van deze omschrijving de transparantie ten goede? Ook gezien de inhoud van eerdere vonnissen, en de rest van de communicatie door NBB (alsof de aandeelhouders niet over de uiteindelijke eigendomsrechten zouden beschikken)?

Vraag 4 van Jaak Van Der Gucht

De NBB beschikt over het emissierecht van bankbiljetten in euro. Zij deelt dit recht met de ECB en de andere NCB's. Op welke manier kan zij dit emissierecht opnieuw verliezen? Welke instanties kunnen, op eigen initiatief en met voldoende wettelijke macht daartoe, realiseren dat de NBB wordt uitgesloten van de uitgifte

van bankbiljetten in euro? De ECB? Het Europees Parlement? De Belgische Wetgever (zonder akkoord van hiervoor genoemden?)?

Vraag 5 van Jaak Van Der Gucht

Op het passief van de balans staat, onder rubriek 10.3 Overige Passiva, een schuld opgenomen met omschrijving "Onbeschikbare reserverekening", voor een bedrag van 298,9 miljoen euro. Aan wie is dit bedrag verschuldigd? De verbonden Toelichting 19 geeft geen enkele informatie omtrent deze schuld van de vennootschap. Op welke manier en op welke voorwaarden zal deze schuld geregeld worden?

Vraag 6 van Jaak Van Der Gucht

De balanspost "12 Herwaarderingsrekeningen" herneemt een ongerealiseerde meerwaarde van 8.202,7 miljoen euro op de goud- en deviezenvoorraad.

- Bevestigt de NBB dat dit bedrag, had zij dit per balansdatum kunnen/moeten realiseren, integraal tot haar eigen vermogen zou zijn toegevoegd? Zoals dit in het vonnis van 22 mei 2015 werd bevestigd?
- Het Artikel 55 van de Statuten heeft het over het afstaan van meerwaarden op een deel van de goudvoorraad. De rechtstreeks verbonden toelichting (nr. 21) geeft hieromtrent geen enkele informatie, er wordt ook geen enkele uitsplitsing in bedragen opgegeven. Kan de NBB hier de juiste betrokken bedragen (meerwaarden, juiste resterende deel (in KG) van de voorraad) geven?
- Het Artikel 30 van de Organieke Wet stelt dat meerwaarden op de goudvoorraad, als gevolg van arbitrages naar de deviezenvoorraad, verplicht moeten worden geboekt in een "onbeschikbare reserverekening". De NBB boekt deze reserverekening echter onder haar balanspost "Overige passiva, 10.3 Diversen", een rubriek effectief deel uitmakend van de schulden van de vennootschap. Opnieuw: de rechtstreeks verbonden toelichting (nr. 21) geeft hieromtrent geen enkele informatie! Kan de NBB alle toelichtingen in dit verband geven, welke voor de eigenaars van de vennootschap (en elke gebruiker van de balans) absoluut noodzakelijk zijn om te begrijpen hoe de uiteindelijke eigendomsrechten over deze activa liggen?

Vraag 7 van Jaak Van Der Gucht

Wanneer de NBB een deel van haar goudvoorraad verkoopt, kan dit uitsluitend op volgende manieren:

- De verkoop kadert in een arbitrageverrichting naar andere “officiële externe reservebestanddelen”: het Artikel 30 van de Organieke Wet is van toepassing, de gerealiseerde meerwaarden worden verplicht toegevoegd aan de reserves van de vennootschap (in dit geval: de onbeschikbare reserverekening). De Wetgever legt dus voor arbitrages een verplichte reservering van de meerwaarden op, verbiedt de vennootschap deze meerwaarden op te nemen in de resultatenrekening waardoor ze in aanmerking zouden komen voor uitkering aan de aandeelhouders;
- De transactie, een verkoop of een andere vorm van overdracht van de eigendomsrechten aan een andere juridische entiteit, werd niet door de Wetgever uitdrukkelijk geregeld: de meerwaarden worden via de resultatenrekening verwerkt en komen toe aan de vennootschap en uiteindelijk dus haar aandeelhouders. Aldus werd vorig jaar bevestigd, bij gelegenheid van de jaarlijkse algemene vergadering;
- De verkoop kadert in een transactie welke geregeld is door het Artikel 55 van de Statuten: de vennootschap moet de meerwaarden, gerealiseerd op een eigen actief, bij wet afstaan aan de Soevereine Staat.

Vragen:

- De uitsluitende verplichting tot reservering van de meerwaarden, gerealiseerd via arbitragetransacties en geregeld door de bepalingen van het Artikel 30 dus, betekent niet dat de eigendomsrechten over deze reserverekening niet bij de vennootschap NBB zelf zouden liggen. Dit werd ook in die zin bevestigd in het vonnis van 22 mei 2015. Bevestigt de NBB dat deze reserverekening toe te rekenen is tot haar eigen vermogen?
- En dat het totale bedrag, per balansdatum gelijk aan het totaal van 8,2 miljard euro (doch wel verminderd met het bedrag aan meerwaarden onteigend via het Artikel 55) en 298,8 miljoen euro, dus inderdaad deel uitmaakt van het nettovermogen (de boekwaarde) van de vennootschap?
- Indien niet: kan de NBB hieromtrent, zich baserend op de actueel geldende wetgeving, een gerechtvaardigde argumentering en volstreekte duidelijkheid verstrekken aan de eigenaars van de vennootschap, en aan alle andere gebruikers van haar balans?

Vraag 8 van Jaak Van Der Gucht

De Wetgever had, met de invoering van het Artikel 20bis in 1989 en de verplichte reservering dus van de goudmeerwaarden, het op peil houden van de officiële externe reserves tot belangrijkste doelstelling. Net zoals in de ons omringende

landen. Door de schrapping van het artikel 20bis en de vervanging ervan door het huidige Artikel 30, is het resultaat dat de NBB, als centrale bank, een belangrijk deel van haar eigen vermogen (meer dan 8,3 miljard euro dus) onbruikbaar gemaakt ziet. Immers, de Wetgever voorziet dat de ingeschreven bedragen enkel kunnen worden aangewend om eventuele (gerealiseerde of ongerealiseerde) verliezen op de goudvoorraad op te vangen. Dat is dan ook het enige wat het bestuur van de NBB kan bedoelen met “bevroren eigen vermogen”. De ECB hecht groot belang aan een voldoende winstgevendheid en voldoende groot eigen vermogen van de NCB's, dit teneinde ten allen tijde de absoluut belangrijke onafhankelijkheid ten overstaan van de aandeelhouders en De Staat te garanderen.

- Bevestigt de NBB inderdaad dat de onbeschikbare reserverekening, in de praktijk, inderdaad om die reden gelijkgesteld staat aan “een bevroren eigen vermogen”? Ziet zij nog andere elementen om dit eigen vermogen als dusdanig te catalogeren?
- Om de onafhankelijkheid ten allen tijde te garanderen: acht zij het niet noodzakelijk en/of opportuun het moment niet af te wachten tot zij in de situatie verkeert dat noch het jaarresultaat, nog de bruikbare beschikbare reserves zullen volstaan om toekomstige verliezen te neutraliseren?
- Als goed beheerder van het vermogen van de vennootschap kan het bovendien zo zijn dat men, in bepaalde omstandigheden (en met toestemming van de ECB), beter goudactiva zou ten gelde maken (omdat daar belangrijke meerwaarden op rusten) dan dat men gedeelten van een obligatieportefeuille zou moeten verkopen (waar dan ongetwijfeld – belangrijke – bijkomende verliezen op zouden geïncasseerd worden)? De Staat zou op dat moment en in die omstandigheden immers ongewenste bijkomende voorwaarden kunnen stellen?

Vraag 9 van Jaak Van Der Gucht

De bedrijfsrevisor heeft opnieuw, naar jaarlijkse gewoonte, “een verslag over de jaarrekening” opgemaakt, en hierbij opnieuw “een oordeel zonder voorbehoud” afgeleverd. Graag had ik gebruik gemaakt van mijn recht als aandeelhouder om bij gelegenheid van de algemene vergadering enkele noodzakelijke toelichtingen te bekomen van de revisor, Mw. Christel Wymeersch (voor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren bcvba). Gelieve hiertoe de nodige ruimte te voorzien in de agenda van uw algemene vergadering, waarschijnlijk binnen de “question time”.